

NORGES HØYESTERETT

Den 22. juni 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matheson, Østensen Berglund og Høgetveit Berg i

HR-2023-1180-U, (sak nr. 23-065059STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Anders Frydenberg)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens fellende dom for kroppsskade.
- (2) A ble i august 2021 tiltalt for flere forhold. Saken for Høyesterett gjelder kun overtredelsen av straffeloven § 273 om kroppsskade (tiltalen post II), i tillegg til den samlede straffutmålingen. Grunnlaget for overtredelsen av straffeloven § 273 er angitt slik:

«Søndag 11. april 2021 ca. kl. 19.25 i ---veien i X stakk han B med en kniv i venstre arm og tok tak i kragen på t-skjorten til B og dro i den slik at t-skjorten revnet.»

- (3) Østre Innlandet tingrett avsa 2. juli 2022 dom med slik domsslutning for A:

- «1. A, født 00.00.1976, frifinnes for tiltalebeslutningen post II.
2. A, født 00.00.1976, dømmes for overtredelse av
- straffeloven § 322, jf. § 321, jf. straffeloven § 15
 - våpenloven § 33, jf. § 31 første ledd, jf. våpenforskriften § 80 første ledd annet punktum
 - vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første punktum (to tilfeller)
 - vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd
 - straffegjennomføringsloven § 40 syvende ledd
- til fengsel i 6 – seks – måneder, jf. straffeloven § 79 bokstav a og b. Til fradrag kommer 20 dager i varetekt, jf. straffeloven § 83.

Han dømmes videre til å betale en bot på 33 000 – trettitretusen – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager dersom boten ikke betales.

3. I medhold av straffeloven § 69, jf. § 75 inndras 57 patroner håndvåpenammunisjon.

4. A, f. 00.00.1976, idømmes sperrefrist for å erverve førerett for alltid, regnet fra 11. april 2021 i medhold av vegtrafikkloven § 24a annet ledd, jf. § 33 nr. 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 4-1, jf. § 3-3.
5. A, f. 00.00.1976, dømmes til å betale til B erstatning med 2464 – totusenfirehundreogsekstifire - kroner og oppreisning med 30 000 - trettitusen- kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

Saksomkostninger idømmes ikke.»

- (4) Frifinnelsen for post II om kroppsskade, domsslutningen punkt 1, skjedde under dissens. Flertallet – de to meddommerne – mente at det forelå rimelig tvil med hensyn til As forsett.
- (5) Påtalemyndigheten anket frifinnelsen av A for kroppsskade. A motanket. Motanken rettet seg mot bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for domfellelsen for medvirkning til grovt tyveri, kjøring av motorvogn uten gyldig førerkort, kjøring av motorvogn i påvirket tilstand og unnlatelse av å møte til soning av frihetsstraff. Motanken rettet seg også mot tingrettens straffutmåling og sperrefristens varighet. Det ble dessuten begjært ny behandling av sivile krav.
- (6) Ved Eidsivating lagmannsretts beslutning 22. november 2022 ble påtalemyndighetens anke fremmet. Det ble også Bs motanke over straffutmålingen. For øvrig ble motanken nektet fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd. Begjæringen om ny behandling av sivile krav ble avvist som for sent fremsatt.
- (7) Eidsivating lagmannsrett avsa 24. februar 2023 dom i ankesaken. Lagmannsrettens flertall fant det bevist at A hadde utvist tilstrekkelig forsett til å dømmes for kroppsskade. Mindretallet – en av meddommerne – mente at det ikke kunne utelukkes at skaden hadde oppstått ved et uhell.
- (8) Den samlede straffen for kroppsskaden og forholdene som A var rettskraftig domfelt for ved tingrettens dom, ble satt til fengsel i ti måneder og en bot på 37 000 kroner. Til fradrag kom 20 dager for utholdt varetekt.
- (9) A har anket lagmannsrettens dom. Anken gjelder lovanvendelsen og straffutmålingen. Det er anført at lagmannsretten har lagt feil beviskrav til grunn, og at lagmannsretten har anvendt forsettsreglene uriktig. Det er i tillegg gjort gjeldende at den samlede straffen er blitt for streng.
- (10) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og lagt ned påstand om at anken nektes fremmet.
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten for det forholdet anken gjelder. Han har derfor ankerett til Høyesterett. Dette innebærer at anken bare kan nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Nektelsesbeslutningen skal i tilfelle begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (12) A har for det første anført at lagmannsrettens dom bygger på en gal forståelse og anvendelse av reglene om forsett.

- (13) Etter en gjennomgang av de ulike bevismomentene i saken, skriver lagmannsretten på side 11 i dommen:

«Flertallet er etter dette ikke i tvil om at knivstikket var en villet handling fra As side, og at han var klar over at det mest sannsynlig ville føre til at B ble skadet. Det er ikke tvil om B ble påført en skade i lovens forstand. De objektive og subjektive vilkår i straffeloven § 273 er oppfylt. Lagmannsretten bemerker at det dreier seg om selvforskyldt rus og at A er bedømt som han var edru ved vurderingen av om handlingen var forsettlig, jf. straffeloven § 25.»

- (14) Dette avsnittet viser klart at lagmannsretten har bygget på en korrekt generell forståelse av reglene om forsett, herunder at lagmannsretten korrekt har lagt til grunn at forsettet må dekke skadefølgen for at A kan domfelles for kroppsskade. Ut fra det faktum lagmannsretten fant bevist, er det også klart at lagmannsrettens konkrete subsumsjon er korrekt.
- (15) A har for det andre anført at lagmannsrettens anvendelse av reglene om forsett etterlater tvil om lagmannsretten har lagt korrekt beviskrav til grunn.
- (16) Flertallet i lagmannsretten innleder sin gjennomgang av bevisene med at det «legger følgende faktum til grunn som bevist utover rimelig og fornuftig tvil». Dette er uttrykk for en korrekt forståelse av beviskravet i straffesaker. Flertallets etterfølgende konkrete bevisbedømmelse skaper ingen usikkerhet om beviskravet er forstått og anvendt korrekt.
- (17) Det er etter dette klart at anken over lovanvendelsen under skyldspørsmålet ikke på noe punkt kan føre frem.
- (18) A har for det tredje anket over lagmannsrettens straffutmåling. Det er anført at rettspraksisen lagmannsretten har sett hen til under straffutmålingen for post II om kroppsskade, gjelder mer alvorlige tilfeller, men uten at disse forskjellene i alvorsgrad har gitt seg utslag i forskjeller i utmålingen. Videre er det anført at lagmannsretten i utmålingen for post I om medvirkning til grovt tyveri har bygget på uriktig verdi av gjenstandene som ble borttatt.
- (19) Vurderingstemaet for anker over straffutmåling der siktede kun har delvis ankerett, er formulert slik i HR-2017-1070-U avsnitt 45:

«Ettersom det er utmålt en samlet straff der forhold hvor domfelte har ankerett inngår, vil samtykkevurderingen under § 323 første ledd tredje punktum måtte knytte seg til lagmannsrettens straffutmåling som sådan. Høyesteretts ankeutvalg bygger på at straffeprosessloven § 344 får anvendelse ved vurderingen av om anken kan nektes fremmet – spørsmålet om anken klart ikke kan føre frem skal altså besvares ut fra om det er et åpenbart misforhold mellom utmålt straff og den straffbare handling, jf. HR-2016-1803-A avsnitt 18 med videre henvisninger.»

- (20) Når det gjelder straffenivået for kroppsskaden i post II, har lagmannsretten vist til HR-2016-714-U og LB-2021-76805 og fremhevet enkelte ytterligere straffeskjerpende forhold for deretter å ta utgangspunkt i et straffenivå på syv til åtte måneder.
- (21) Lagmannsretten har gjort grundig rede for verdien av de borttatte gjenstandene. Det er ikke fremkommet noe i anken som skulle tyde på at bedømmelsen er feil.

- (22) Etter ankeutvalgets syn er det klart at det samlet sett ikke foreligger noe åpenbart misforhold mellom de straffbare handlingene og straffen.
- (23) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Ettersom ankeutvalget enstemmig også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, nektes anken fremmet, jf. § 323 første ledd andre punktum.

S L U T N I N G

Anken nektes fremmet.

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)